

Ne felejtsetd el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!

Vázlat

A MAGYAR TÖRTÉNELEM KEZDETEI

Lecke: A HONFOGLALÁS

I. A honfoglalás előzményei

- A magyarok (etelközi szállásterületükről kiindulva) többször jártak a Kárpát-medencében (pl. a morvakkal vagy a frankokkal szövetségben harcolva).
- „Feltérképezték”, megismerték a terület adottságait és az itt élő népeket (morvák, szlávok, avarok).
- A honfoglalást megelőzően a magyarok a bizánciakkal szövetségben sikeres hadjáratot vezettek a bolgárok ellen.
- A bolgárok összefogtak a besenyőkkel.
- A két tűz közé került **magyarság súlyos vereségeket szenvedett.**

II. A honfoglalás

- A vereségek miatt el kellett hagyniuk Etelközt, nyugat felé vonulva.
- **Kr. u. 895: Árpád (Álmos fia; *Álmos a honfoglalás kezdetekor halt meg, halálának okát ma sem tudjuk biztosan*) és Kurszán vezetésével átkeltek a Kárpátok hágóin.**
- Első lépésként a Dunától keletre eső területeket foglalták el, majd néhány éven belül megszilárdították hatalmukat.
- **899: zsákmányszerző hadjáratot folytattak Itáliában, melyről visszatérve elfoglalták az egész Dunántúlt is.**
- A következő években kiterjesztették hatalmukat és a **gyepű** (*a természeti adottságokat kihasználó területvédő határsáv*) határát az Enns folyóig.
- *A honfoglalás szervezett, több szakaszból álló folyamat volt, mely valószínűleg 907-ben ért véget (a bajorok elleni győztes háborúval a magyarok megszilárdították uralmukat a Dunántúlon).*
- **A magyarság valószínűleg törzsenként telepedett meg.**
- **Kárpát-medence: jól védhető, kellemes éghajlatú, bővizű folyókkal rendelkező, legeltetésre és földművelésre is alkalmas terület.**
- **A magyarság új szállásterületévé vált.**

III. A honfoglaló magyarok

- *Akadnak írásos források a honfoglalásra vonatkozóan (pl. a fehér ló mondája).*
- Tárgyi forrásaink többsége a temetőkből származik:
 - 1). a férfi sírokból: öv, tegez, tarsoly, fém ruhadíszek, lószerszámok, fegyverek
 - 2). a női sírokból: ékszerek (fülbevalók, karperecek), hajkorongok, fém ruhadíszek, tarsolyok
- A temetkezés rendje a való életet tükrözi, számos információt szolgáltat a korabeli magyarságra vonatkozóan.
- A honfoglalás korának jellemző ruhadarabjai: bő köpeny (kaftán), ing, felsőruházat, puha talpú csizma, süveg.

Fogalmak – Évszámok

895 – 900 – őseink elfoglalják a Kárpát-medencét;
ezt fokozatosan és törzsenként történő időszakot nevezzük
Honfoglalásnak.

Árpád – Árpád vezérlőfejedeleme, akit a törzsfők megválasztottak
fejedelemmé;
az Ő vezetésével zajlott a Honfoglalás.

avarok - a hunokhoz és a magyarokhoz hasonló sztyeppei lovas íjász nép.
568–822 között birtokolták a Kárpát-medencét.

szlávok - a népvándorlás során benépesítették Európa keleti és déli
területeit;
ma Közép-Európában (csehek, szlovákok, lengyelek),
Kelet-Európában (oroszok, ukránok) és Dél-Európában
(szerbek, horvátok) élnek szláv nyelvű népek.

tegez – az íjat tartották benne harcosaink.

tarsoly – tűzszerszámot tartották benne.

geszta - tettek, viselt dolgok
(pl. Gesta Hungarorum – A magyarok cselekedeteiről)

Anonymus - /Névtelen/ a 13. század elején írt egy külön gesztát a magyar
„királyok és előkelők” származásáról;
az ő munkája jórészt a honfoglalásról szól.